

การดำเนินการกับทรัพย์สินตามกฎหมายฟอกเงิน

โดย

ร้อยตำรวจเอกหญิงสุวนีย์

แสงผล

ผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบและวิเคราะห์

ความเป็นมา
ของกฎหมายฟอกเงิน

สหประชาชาติ

- ปี 2531--“อนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านการลักลอบค้ายาเสพติดและวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ค.ศ. 1988” (United Nations Convention Against Illicit Traffic in Narcotics and Psychotropic Substances, 1988) หรือ Vienna Convention 1988
- ประเทศที่จะเข้าเป็นภาคีสมาชิกจะต้องมีมาตรการในการจัดการกับการค้ายาเสพติด

อนุสัญญากรุงเวียนนา

- การสนับสนุนความร่วมมือในการสืบสวน
- การลงโทษในฐานะสมรู้ร่วมคิด และโดยวิธีการริบทรัพย์สิน
- การกำหนดให้สามารถส่งผู้ร้ายข้ามแดนกันได้
- การให้ความช่วยเหลือร่วมมือซึ่งกันและกันระหว่างประเทศ
- บังคับให้มีกฎหมายกำหนดให้การฟอกเงินเป็นความผิดอาญา

หลักการสากล

- การฟอกเงินเป็นความผิดอาญา
- ให้สถาบันการเงินจัดให้ลูกค้าแสดงตน และเก็บบันทึกข้อมูล
- ตรวจสอบกิจการของลูกค้า
- สถาบันการเงินอ้างหลักการรักษาความลับลูกค้าไม่ได้
- ให้มีการรายงานกิจกรรมที่น่าสงสัยว่าจะเป็นการฟอกเงิน
- มีวิธีการสืบสวนพิเศษ
- การลงโทษทางอาญา รวมทั้งมีมาตรการยึดทรัพย์ทางแพ่ง

ความเป็นมาในประเทศไทย

- ต้องการเข้าเป็นภาคีสมาชิก Vienna Convention 1988
- รัฐบาลเล็งเห็นความสำคัญและมีนโยบายชัดเจน โดยเห็นว่า
 - จะเป็นมาตรการสำคัญในการปราบปรามอาชญากรรมยาเสพติด
 - สามารถจัดการกับผู้กระทำผิดและทรัพย์สินได้ควบคู่กันไป
 - ตัดวงจรการประกอบอาชญากรรมการฟอกเงิน

Replay Movie

นิยาม : การฟอกเงิน (Money Laundering)

การเปลี่ยนเงินหรือทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิด
ให้ดูเหมือนว่าเป็นเงินหรือทรัพย์สินที่ได้มาโดยชอบด้วยกฎหมาย
หรือพิสูจน์ไม่ได้ว่าได้มาโดยไม่ชอบหรือโดยทุจริตเรียกว่ากระบวนการ
ทำ **“เงินสกปรก”** ให้เปลี่ยนสภาพเป็น
“เงินสะอาด”

สรุป : การเปลี่ยนสภาพเงินหรือทรัพย์สินที่ได้มาโดยผิดกฎหมาย
ให้ดูเหมือนว่าได้มาโดยชอบด้วยกฎหมาย

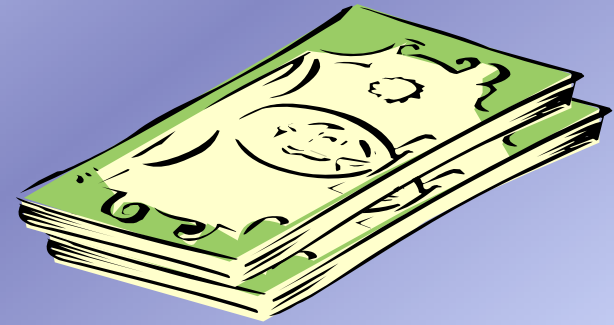
สาระสำคัญของกฎหมาย ปปง.

- การฟอกเงิน (Money Laundering) = ทำให้เงินสกปรก (ได้มาโดยกระทำผิดกฎหมาย) เป็น เงินสะอาด (ได้มาโดยชอบด้วยกฎหมาย)
- ตั้งฐานความผิดอาญาขึ้นมาใหม่ - ความผิดฐานฟอกเงิน
- การฟอกเงินเป็นความผิดสากล
- ลงโทษทั้งตัวการ ผู้สนับสนุน , ผู้ช่วยเหลือ , ผู้พยายาม , ผู้สมคบ
- ลงโทษรุนแรงแก่เจ้าหน้าที่สาธารณะ

กำหนดหน้าที่ตามกฎหมายฟอกเงิน

- สถาบันการเงิน มีหน้าที่
- รายงานการทำธุรกรรม 3 ประเภท
- ที่ใช้เงินสดตั้งแต่ 2 ล้านบาทขึ้นไป
 - ที่เกี่ยวกับทรัพย์สินมีมูลค่าตั้งแต่ 5 ล้านบาทขึ้นไป
 - ที่มีเหตุอันควรสงสัย
- จัดให้ลูกค้าแสดงตนก่อนการทำธุรกรรม/จัดบันทึกการทำธุรกรรม
- เก็บรักษาข้อมูลการแสดงตนและบันทึกข้อเท็จจริง 5 ปี
- ให้ความร่วมมือแก่สำนักงาน ปปง. ในการเข้าถึงข้อมูลของลูกค้ากรณีมีเหตุอันควรสงสัย

การกำหนดหน้าที่ตามกฎหมายฟอกเงิน

สำนักงานที่ดิน

มีหน้าที่

รายงานการทำธุรกรรมเมื่อมีการขอ จดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม

เกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ที่สถาบันการเงินมิได้เป็นคู่กรณีและที่มีลักษณะ

- ชำระด้วยเงินสด 2 ล้านบาทขึ้นไป

- อสังหาริมทรัพย์มีมูลค่าตามราคาประเมินเพื่อเรียกเก็บค่าธรรมเนียม

จดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม 5 ล้านบาทขึ้นไป เว้นแต่

- เป็นการโอนในทางมรดกให้แก่ทายาทโดยธรรม หรือ

- เมื่อเป็นธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย

การกำหนดหน้าที่ตามกฎหมายฟอกเงิน

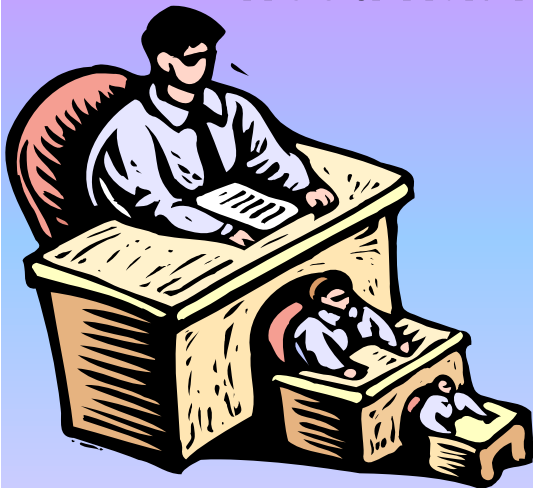
ผู้ประกอบการที่ปรึกษาการลงทุน

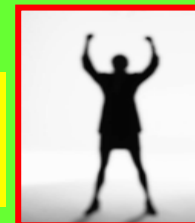
มีหน้าที่ต้องรายงานต่อสำนักงาน ป.ป.ง. ในกรณีที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าการทำธุรกรรมนั้นเกี่ยวข้องกับทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดหรือเป็นธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย

องค์กรและผู้รับผิดชอบ

- คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน หรือ คณะกรรมการ ปปง.
- คณะกรรมการธุรกรรม
- สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน หรือสำนักงาน ปปง.

คำหญิงและเด็ก

คำยาเสพติด

คำมนุษย์

การเลือกตั้ง

การพนัน

ข้อโกงประชาชน

ความผิดมูลฐาน

การก่อการร้าย

ยกยอกข้อโกงโดยผู้จัดการ

หลบหนีศุลกากร

กรรโชกรีดเอาทรัพย์

ความผิดต่อหน้าที่ราชการ

มาตรการทางกฎหมาย

- พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 มีมาตรการทางกฎหมายพิเศษ คือ
 - มาตรการทางอาญา คือ ความผิดอาญาฐานฟอกเงิน รวมถึงผู้สนับสนุน ช่วยเหลือ พยายาม และสมคบกัน เพื่อฟอกเงินด้วย
 - มาตรการทางแพ่ง คือ การดำเนินการขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน

มาตรการทางอาญา

ผู้กระทำผิดฐานฟอกเงิน ต้องระวางโทษ

จำคุกตั้งแต่ ๑ ปี ถึง ๑๐ ปี หรือ

ปรับตั้งแต่ ๒๐,๐๐๐ บาท ถึง ๒๐๐,๐๐๐ บาท

หรือทั้งจำทั้งปรับ

องค์ประกอบของความผิดฐานฟอกเงิน

1. ผู้ใด = บุคคลใดๆ รวมถึงนิติบุคคล
2. การกระทำ = โอน รับโอน หรือเปลี่ยนสภาพทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการทำความผิด
3. เจตนาธรรมดา = รู้สำนึกในการที่กระทำและประสงค์ต่อผล หรือยอมแล้เห็นผลของการกระทำนั้น (ตาม ป.อาญา มาตรา 59)

องค์ประกอบของความผิดฐานฟอกเงิน (ต่อ)

4. เจตนาพิเศษ

4.1 เพื่อชุกซ่อน หรือปกปิดแหล่งที่มาของทรัพย์สินนั้นหรือ

4.2 เพื่อช่วยเหลือผู้อื่นไม่ว่าก่อน ขณะ หรือหลังการกระทำ ความผิดมิให้ต้องรับโทษหรือให้รับโทษน้อยลงในความผิดมูลฐาน หรือ

4.3 กระทำด้วยประการใดๆ เพื่อปกปิดหรืออำพรางลักษณะที่แท้จริง การได้ แหล่งที่ตั้งการจำหน่าย การโอน การได้สิทธิใดๆ ซึ่งทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด

5. วัตถุประสงค์ที่กระทำต่อ = ทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด

องค์ประกอบความผิดฐานฟอกเงิน

๑. ผู้ใด

* บุคคล นิติบุคคล

๒. การกระทำ

* โอน รับโอน

หรือเปลี่ยนสภาพทรัพย์สิน
ที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด
หรือทำด้วยประการใดๆ

๔. วัตถุประสงค์

* ทรัพย์สินที่เกี่ยวกับ
การกระทำความผิด

๓. เจตนาพิเศษ

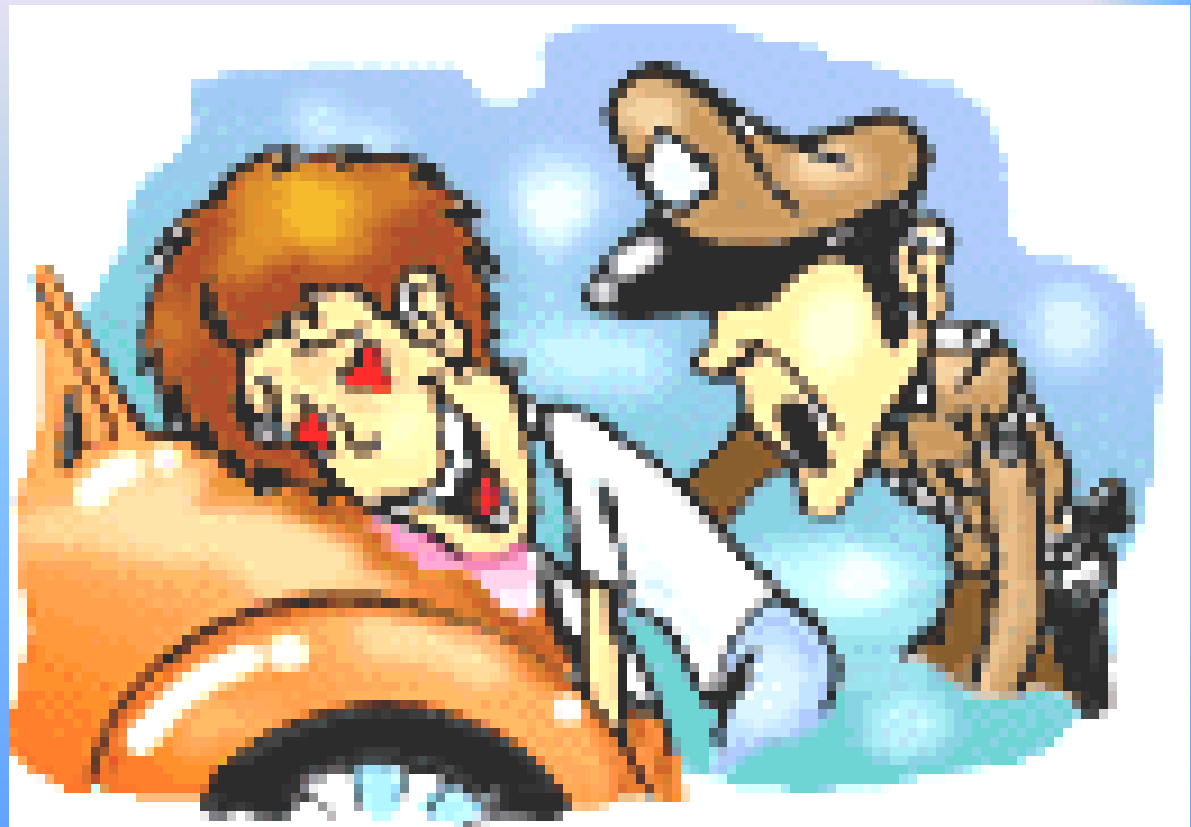
* เพื่อชุกซ่อนปกปิดแหล่งที่มาของทรัพย์สินนั้น
/ หรือเพื่อช่วยเหลือผู้อื่นไม่ว่าก่อน/ขณะ
/ หลังกระทำความผิดมิให้ต้องรับโทษ
/ น้อยลงในความผิดมูลฐาน หรือเพื่อปกปิดอำพราง
ลักษณะที่แท้จริง แหล่งที่ตั้งการจำหน่าย จ่าย โอน
การได้สิทธิใด

มาตรา 7, มาตรา 8, มาตรา 9

- ลงโทษผู้สนับสนุน
- ช่วยเหลือ
- ผู้พยายาม
- สมคบ

แนวทางปฏิบัติ

- สืบสวนหาข่าว บุคคลและทรัพย์สิน
- ตรวจสอบและยึดทรัพย์สินเพื่อตรวจสอบ
- ตรวจสอบทรัพย์สิน
- สอบสวนปากคำพยานผู้เกี่ยวข้อง
- พิจารณาแจ้งข้อหาคดีอาญา “ฐานฟอกเงิน”
- จับกุมและดำเนินคดี
- รายงานสำนักงาน ปปง.
- ส่งมอบทรัพย์สินให้สำนักงาน ปปง. ดำเนินการ
- ขอความร่วมมือให้สำนักงาน ปปง. ตรวจสอบธุรกรรมทางการเงิน
ของบุคคลผู้เกี่ยวข้อง

คำแนะนำสำหรับพนักงานสอบสวนคดีฟอกเงิน

- พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ ควรกำหนดแนวทางการสอบสวนและตั้งแนวคำถามสำหรับสอบสวนปากคำพยานบุคคลไว้ก่อนลงมือสอบสวนปากคำบุคคลที่เกี่ยวข้อง
ข้อแนะนำมีดังต่อไปนี้
 1. ขอทราบชื่อ สกุล ที่อยู่ และเบอร์โทรศัพท์ที่ติดต่อได้
 2. ขอทราบอาชีพปัจจุบัน เริ่มทำมาตั้งแต่ปีใด สถานที่ทำงานอยู่ที่ใด
 3. ท่านได้รับเงินเดือนจากการทำงานข้างต้นเดือนละเท่าใด
รับเงินผ่านบัญชีธนาคารใด อย่างไร

4. พนักงานเจ้าหน้าที่ได้เตือนให้ท่านทราบแล้วว่า การให้การ
อันเป็นเท็จหรือการกระทำใดๆ เพื่อช่วยเหลือผู้กระทำความผิด
ก่อน ขณะหรือหลังการกระทำความผิด หรือเพื่อบริการให้ต้องรับ
โทษ หรือได้รับโทษน้อยลงเป็นความผิดตามกฎหมาย ท่าน
ทราบและเข้าใจหรือไม่

5. ท่านเกี่ยวข้องกับบ้านที่ถูกเจ้าหน้าที่เข้าทำการตรวจค้น
อย่างไร (เจ้าของ ผู้อาศัย มาเยี่ยม ฯลฯ)

6. พนักงานเจ้าหน้าที่แสดงหมายค้นศาลให้ดู อ่านให้ฟัง ท่าน
ลงชื่อรับทราบในหมายค้นหรือไม่

7. ผลการตรวจค้นเป็นอย่างไร พนักงานเจ้าหน้าที่นำ
ทรัพย์สินมาตรวจสอบก็รายการ (รายละเอียดตามบันทึกการ
ตรวจค้น และยินยอมให้ยึดทรัพย์สินเพื่อตรวจสอบ)

8. เจ้าหน้าที่ทำการตรวจค้นพบทรัพย์สินหรือสิ่งของ
แต่ละรายการที่ไหน อย่างไร

9. พนักงานเจ้าหน้าที่ทำการตรวจสอบทรัพย์สินต่อ
หน้าท่านหรือผู้เกี่ยวข้องหรือไม่ ผลเป็นอย่างไร

10. มีทรัพย์สินรายการใดที่ท่านเป็นเจ้าของทรัพย์สิน
หรือผู้รับประโยชน์ในทรัพย์สินใดบ้าง

11. ท่านเป็นเจ้าของที่แท้จริงหรือผู้รับ โอนหรือ ได้มา
อย่างไร เมื่อใด ทรัพย์สินที่กล่าวเกี่ยวข้องกับการกระทำ
ความผิดมูลฐานใด

12. ท่านสามารถแสดงแหล่งที่มา หรือหลักฐานการ
ได้มาซึ่งทรัพย์สินที่กล่าวข้างต้นได้หรือไม่ อย่างไร

13.ขอทราบรายละเอียดทรัพย์สินที่พนักงานเจ้าหน้าที่
ทำการตรวจค้นและยึดมาดำเนินการ ในครั้งนี้

14. ทรัพย์สินแต่ละรายการเกี่ยวข้องกับท่านหรือบุคคล
อื่นอย่างไร (แยกถามเรียงชั้นครบทุกชั้น ดังนี้)

15. ทรัพย์สินรายการที่ 1 เป็นทรัพย์สินประเภท
อะไร ขอทราบชนิด ขนาด จำนวน ราคา วันที่ซื้อมา

16. ทรัพย์สินรายการที่ 2 เป็นทรัพย์สินประเภท
อะไร ขอทราบชนิด ยี่ห้อ หมายเลข วันที่ซื้อมา ราคา

17. ทรัพย์สินรายการที่ 3 เป็นทรัพย์สินประเภท
อะไร ขอทราบชนิด ลักษณะวันที่ได้มา ราคา

18. ท่านเป็นผู้ซึ่งเกี่ยวข้องกับหรือเคยเกี่ยวข้องกับ
สัมพันธกับ (นาย/นาง) ซึ่งถูกพนักงานเจ้าหน้าที่
จับกุมฐาน...ตั้งแต่เมื่อใด (สามี/ภรรยา/บุตร/ธิดา/
เพื่อน/หุ้นส่วนทางการค้า ฯลฯ)

19. ตามที่ท่านแจ้งว่าประกอบอาชีพ... ข้างต้น นั้น ขอทราบ
ว่าท่านมีรายได้ หรือเงินเดือน หรือสิทธิประโยชน์ในการประกอบ
อาชีพข้างต้นบ้าง วันละเท่าใด เดือนละเท่าใด ปีละเท่าใด

20. ท่านมีภาระค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือนๆ ละเท่าใด เช่นค่า
ไฟ ค่าประปา ค่าโทรศัพท์ ค่าเช่าซื้อ/ค่าผ่อนชำระบ้าน ที่ดินหรือ
อื่นๆ รวมมีค่าใช้จ่ายอื่นใดอีก รวมค่าใช้จ่ายเดือนละเท่าใด

21. นับตั้งแต่ มกราคม ปี 2542 ถึงปัจจุบันท่านเคยทำการ
โอนให้กับหรือเคยรับโอน เงินทรัพย์สินใดจากคู่สมรส บุตร หรือ
ญาติ เพื่อน หรือบุคคลใดๆ บ้าง หรือเคยนำเงินสดหรือทรัพย์สินใด
ไปเปลี่ยนสภาพเป็นทรัพย์สินอื่นบ้างหรือไม่ เมื่อใด ขอทราบ
รายละเอียด จำนวน ราคา ขณะนี้ทรัพย์สินอยู่ไหน

22. ปัจจุบันท่านมีเงินฝากในธนาคารกี่บัญชี บัญชี
ประเภทใด ธนาคารไหนบ้าง

23. ท่านเช่าตู้নিরภัยจากธนาคารใด สาขาไหน หมายเลข
ตู้নিরภัย กุญแจอยู่ที่ไหน

24. ท่านมีทรัพย์สินอื่นใด เช่น บ้าน ที่ดิน หุ่นหรือ
หลักทรัพย์ อัญมณีอยู่ที่ใด ขอทราบรายละเอียด

25. ขอทราบชื่อ อายุ อาชีพของคู่สมรส บุตรและญาติพี่น้อง
ร่วมบิดา/มารดา โดยละเอียด (สอบถามให้ปรากฏว่า แต่ละคน อายุ ทำงานที่ไหน มีรายได้เดือนละเท่าใด พักอาศัยอยู่ที่
ใด)

26. ท่านเคยสัมพันธ์หรือเกี่ยวข้องกับบุคคลที่เป็นผู้กระทำความผิดยาเสพติดหรือฟอกเงินมาก่อนหรือไม่ ขอทราบชื่อ สกุล

27. ท่านเคยต้องหาหรือถูกดำเนินคดีในความผิดฐานมียาเสพติดไว้ในครอบครองหรือไม่ ที่ไหน เมื่อใด และผลคดีเป็นอย่างไร

28. ท่านประสงค์ที่จะยืนยันหรือโต้เถียงกรรมสิทธิ์ในเงินหรือทรัพย์สินที่ถูกดำเนินการครั้งนี้หรือไม่

29. เมื่อท่านไม่เถียงกรรมสิทธิ์ในเงินหรือทรัพย์สินข้างต้น ท่านยินยอมให้พนักงานเจ้าหน้าที่ส่งเรื่องให้พนักงานอัยการพิจารณาเพื่อยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นของแผ่นดินหรือไม่

30. ขอทราบหมายเลขบัตรประจำตัวผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา หรือนิติบุคคลของท่าน และขอทราบว่าท่านเคยยื่นแบบเสียภาษีประเภทใด ที่ไหน ครั้งสุดท้ายเมื่อใด

หมายเหตุ หากมีประเด็นอื่นที่เป็นประโยชน์ ให้ดำเนินการสอบถามไว้ด้วย

คำแนะนำการหาข้อมูลเครือข่ายยาเสพติด

1. ประวัติย่อ

- ชื่อ สกุล อายุ หมายเลขบัตรประจำตัวประชาชน (สำเนาบัตร สำเนาทะเบียนบ้าน (ถ้ามี))
- ที่อยู่ปัจจุบัน โทรศัพท์ที่ติดต่อได้ (บ้าน ทำงาน มือถือ) รายจ่ายประจำเดือนๆ ละเท่าใด
- ที่ทำงาน โทรศัพท์ รายได้ปี/เดือน/วันละ
- สถานภาพการสมรส (เมื่อใด ที่ไหน ชื่อ สกุล (สกุลเดิมคู่สมรส (ถ้ามี) บุตร ธิดา อาชีพ อายุ ที่อยู่)

2. การเข้าไปเกี่ยวข้องกับ การลักลอบยาเสพติด

- เข้าไปเกี่ยวข้องกับ การลักลอบยาเสพติดประเภท/ตั้งแต่ เมื่อใด/ใครแนะนำ/ชักชวน/พื้นที่จำหน่ายฯ
- การลักลอบจำหน่ายยาเสพติด ขายให้ใคร (ขอชื่อ สกุล) ที่ใด ปริมาณ/ราคาขายวันละเท่าใด
- มีบุคคลอื่นใดที่ช่วยเหลือ หรืออยู่ในกลุ่มเครือข่าย เดียวกัน (ขอชื่อ สกุล อายุ ที่อยู่)
- มีเงินและทรัพย์สินที่ได้จากการลักลอบยาเสพติด จำนวนเท่าใด อยู่ที่ไหน (ขอรายละเอียด)

- เป็นผู้ผลิตยาเสพติดเอง หรือรับซื้อจากบุคคลใด (ชื่อ สกุล ที่อยู่ โทรศัพท์) วิธีการ ขั้นตอนติดต่อซื้อ
- วิธีการรับมอบยาเสพติดที่ไหน เมื่อใด อย่างไร วิธีใด จำนวน ปริมาณ ความถี่ ราคาต่อเม็ด/มัด ฯลฯ
- ชำระค่าซื้อยาเสพติดด้วยวิธีใด (จ่ายเงินสด ผ่าน ธนาคาร ฯลฯ) ขอหลักฐาน

3.บุคคลผู้จำหน่ายยาเสพติดมีรายละเอียดที่ควรทราบ คือ

- ชื่อสกุล อายุ หมายเลขบัตรประจำประชาชน

โทรศัพท์ โทรสาร ที่อยู่ พื้นที่จำหน่ายยาเสพติด

- วิธีการติดต่อซื้อขายยาเสพติด ส่งมอบ/รับ ความถี่
ปริมาณต่อครั้ง วัน/สัปดาห์ หรือเดือน ชำระเงินด้วยวิธี
ใด ครั้งละเท่าใด

- ประวัติการถูกจับกุมดำเนินคดี รวมถึงคู่สมรส ญาติพี่น้อง
ที่ไหน เมื่อใด ผลคดี

- ขณะนี้มีเงินหรือทรัพย์สินที่ได้จากการกระทำผิดอยู่ที่ไหนบ้าง ขอรายละเอียด
- ขอรายละเอียดของบุคคลที่กล่าวข้างต้น พร้อมแผนภูมิความเชื่อมโยง เกี่ยวข้อง สัมพันธ์
- มีเครือข่ายอื่นที่ต้องการแจ้งเบาะให้กับทางราชการหรือไม่ ขอรายละเอียด

4. สืบสวน/สอบสวน/รวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง

- รายงานการสืบสวน สะกดรอยพฤติการณ์การลักลอบยาเสพติด (ระหว่างวันเวลาใด พื้นที่ วิธีการฯ)
- ตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับเป้าหมาย เช่น ทะเบียนบ้าน ทั้งคู่ สมรส บุตรธิดา และธุรกิจ ฯลฯ
- ตรวจสอบทรัพย์สินเบื้องต้นของเป้าหมายและบุคคลที่เกี่ยวข้อง เช่น บ้าน ที่ดิน รถยนต์ ฯลฯ
- ตรวจสอบประวัติเป้าหมายและบุคคลที่เกี่ยวข้อง เช่น การต้องโทษ การถูกจับกุม หมายจับ คำพิพากษาศาล บัญชีรายชื่อบุคคลที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์เข้าเยี่ยมผู้ต้องขัง นักโทษที่เรือนจำ

- การสอบสวนพยานบุคคลให้ปรากฏรายละเอียดเกี่ยวกับการลักลอบยาเสพติดถึงหัวระยะเวลา พื้นที่ จำนวน ปริมาณ และวิธีการทำผิด เครื่องมือการจำหน่ายยาเสพติดจาก

(1) ประจักษ์พยาน คือ ผู้เสพ ผู้ค้า ที่ให้ความร่วมมือโดยบันทึกภาพ และเสียงไว้ และให้พยานลงลายมือชื่อ และประทับลายนิ้วแม่มือขวาไว้ด้วย ควรทำไว้ 4 ชุด

(2) พยานแวดล้อมกรณียืนยันการกระทำผิด เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เจ้าหน้าที่ตำรวจ ฯลฯ

มาตรการทางแพ่ง คือ การดำเนินการขอให้
ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน

โดยกำหนดไว้ในหมวด 6 แห่งพระราชบัญญัติ
ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.2542
นอกจากจะลงโทษทางอาญาแล้วยังกำหนดมาตรการ
ริบทรัพย์สินในทางแพ่ง ซึ่งมีลักษณะแตกต่างกับการริบ
ทรัพย์สินทางอาญา เช่น เริ่มต้นคดีได้จากตัวทรัพย์สิน
สามารถดำเนินการได้โดยไม่ต้องมีตัวผู้ต้องหา แล้วไม่
ผูกพันกับคดีอาญา (ถ้ามี) เป็นต้น

มาตรการทางแพ่ง

๑. นำมาตรการทางแพ่งมาใช้กับทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดมูลฐาน
๒. เงินหรือทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด จะตกเป็นของแผ่นดิน

มาตรการทางแพ่ง มีมาตรการที่เห็นได้ชัดเจน คือ

1. เป็นมาตรการพิเศษที่มีลักษณะเฉพาะที่รัฐกำหนดให้ใช้ในการดำเนินการทางแพ่งในการดำเนินการต่อทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำผิด โดยมีเหตุผลมาจากหลักการคุ้มครองประโยชน์ของสังคม ประโยชน์สาธารณะและหลักการติดตามและเรียกคืนทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิด
2. คดีร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน มิใช่คดีแพ่งเกี่ยวเนื่องคดีอาญาเป็นมาตรการทางแพ่ง ไม่ใช่โทษทางอาญา ใช้บังคับย้อนหลังได้ไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ ซึ่งศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยไว้
3. มีการกระทำความผิดมูลฐานเกิดขึ้นไม่ว่าจะจับกุมตัวผู้กระทำความผิดได้หรือไม่ หรือผู้กระทำความผิดจะถูกลงโทษหรือไม่ก็ตาม
4. มีทรัพย์สินที่เกิดขึ้นจากการกระทำความผิด หรือได้มาจากการจำหน่ายจ่าย โอนทรัพย์สินดังกล่าว หรือดอกผลของทรัพย์สินดังกล่าว

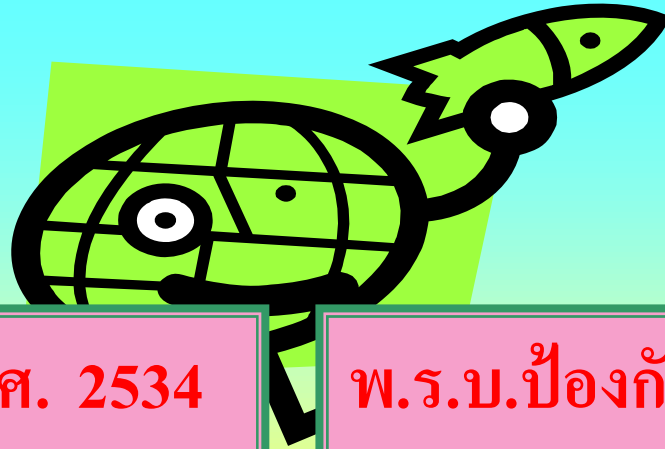
5. การปลักภาระการพิสูจน์ไปให้ผู้ซึ่งอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สิน
6. มีบทสันนิษฐานของกฎหมาย คือ หากผู้อ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สิน หรือรับโอนทรัพย์สินเป็นผู้ซึ่งเกี่ยวข้อง หรือเคยเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับผู้กระทำความผิดมูลฐาน หรือความผิดฐานฟอกเงินมาก่อน ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่า บรรดาทรัพย์สินดังกล่าวเป็นทรัพย์สินเกี่ยวกับการกระทำ หรือได้รับโอนมาโดยไม่สุจริต แล้วแต่กรณี อันเป็นหลักกฎหมายในการปลักภาระการพิสูจน์ (Shift of Burden of Proof)
7. หากปรากฏว่ามีทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดเพิ่มขึ้นสามารถดำเนินการยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นของแผ่นดินได้อีก
8. ผู้ร้อง (อัยการ) ไม่จำเป็นต้องนำสืบพยานหลักฐานให้ประจักษ์แจ้งดังแสดงตะวันว่าผู้คัดค้านเป็นผู้กระทำความผิด เพราะการริบทรัพย์สินทางแพ่งเป็นการดำเนินการต่อทรัพย์สินเป็นคนละส่วนกับการดำเนินการทางอาญา

ข้อแตกต่างที่สำคัญของ
พ.ร.บ.มาตรการในการปราบปราม
ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534
กับ พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปราม
การฟอกเงิน พ.ศ. 2542

พ.ร.บ. มาตรการฯ พ.ศ. 2534

1. การฟอกเงินไม่เป็นความผิด
2. เป็นเรื่องเฉพาะยาเสพติดเท่านั้น
ไม่รวมถึงการกระทำความผิดอื่นๆ
3. ต้องมีตัวผู้ต้องหา ก่อนจึงจะ
สามารถดำเนินการตรวจสอบยึด-
อายัดและริบทรัพย์สินต่อไปได้

พ.ร.บ.ป้องกันฯ การฟอกเงิน พ.ศ. 2543

1. การฟอกเงินเป็นความผิด
2. นอกจากเรื่องยาเสพติดแล้วยัง
รวมถึงความผิดอื่นๆ อีก 10 เรื่อง
รวมทั้งสิ้น 11 เรื่อง
3. ไม่จำเป็นต้องมีตัวผู้ต้องหา

พ.ร.บ. มาตรการฯ พ.ศ. 2534

4. การดำเนินการริบทรัพย์สินเริ่มจากตัวคน (ผู้ต้องหา) ไปหาตัวทรัพย์สิน
5. การริบทรัพย์สินผูกติดกับคดีอาชญากรรมหลักถ้าคดีอาชญากรรมคดียกฟ้อง (รวมทั้งมีคำสั่งถึงที่สุดไม่ฟ้อง) ทรัพย์สินนั้นจะหลุดทันที
6. ขั้นตอนการดำเนินการนั้นจะมีคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินเป็นผู้รับผิดชอบก่อนส่งเรื่องให้อัยการร้องขอต่อศาลเพื่อดำเนินการต่อไป

พ.ร.บ.ป้องกันฯ การฟอกเงิน พ.ศ. 2543

4. เริ่มจากตัวทรัพย์สินไปหาตัวคน
5. ไม่ผูกติดกับคดีอาญาหลักทั้ง 11 มุขฐาน
6. มีคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และคณะกรรมการธุรกรรมเป็นผู้รับผิดชอบ

พ.ร.บ. มาตรการฯ พ.ศ. 2534

7. ไม่มีการยับยั้งธุรกรรมแต่อย่างใด
8. ทรัพย์สินตกเป็นของกองทุน
ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

พ.ร.บ.ป้องกันฯ การฟอกเงิน
พ.ศ. 2543

7. มีการยับยั้งทางธุรกรรม
8. ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน

พ.ร.บ. มาตรการฯ พ.ศ. 2534

9. เมื่อทรัพย์สินตกเป็นของกองทุนฯ แล้วกฎหมายนี้ไม่เปิดโอกาสให้เจ้าของทรัพย์สินที่แท้จริงมาร้องขอคืนอีก

10. การติดตามทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตามกฎหมายนี้ จะติดตามได้ภายใน 10 ปี (ม.22(3))

พ.ร.บ.ป้องกันฯ การฟอกเงิน พ.ศ. 2543

9. เมื่อทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินแล้วกฎหมายนี้เปิดโอกาสให้เจ้าของที่แท้จริงมาร้องขอคืนได้อีกภายใน 1 ปี นับแต่คำสั่งศาลถึงที่สุด
10. การติดตามทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตามกฎหมายนี้ สามารถติดตามได้ตลอดไปไม่มีกำหนดเวลา

การดำเนินการกับทรัพย์สินจะเริ่มเมื่อใด

1. เมื่อปรากฏผลการสืบสวนบุคคลที่เป็นผู้ทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้อง หรืออาจเกี่ยวข้องกับการกระทำผิดมูลฐาน หรือเป็นผู้ทำธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย

2. เมื่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรายงาน หรือผลการสืบสวนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3. เมื่อมีการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษ หรือมีการจับกุมในความผิดมูลฐาน หรือความผิดฐานฟอกเงิน

4. เมื่อมีการเข้าทำการตรวจค้นเคหะสถานที่ทำงาน หรือค้นตัวบุคคล ยานพาหนะ โดยพบเงินหรือทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการทำความผิด ตามนัยมาตรา 3 มาตรา 5

แสดงขั้นตอนการดำเนินการกับทรัพย์สิน

ตรวจสอบ
ทรัพย์สิน

คณะกรรมการธุรกรรม/
สำนักงาน ปปง.

พิจารณายื่นคำร้อง
ต่อศาล

อัยการ

สั่งให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน

ศาล

แผ่นดิน

ขั้นตอนและวิธีปฏิบัติ

1. ตรวจสอบและวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น

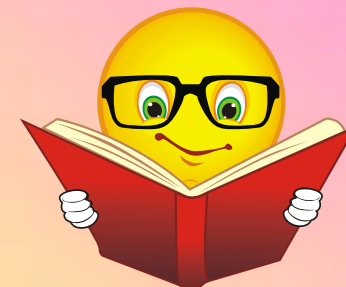
- ศึกษาวิเคราะห์ในข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายว่า เป็นความผิดมูลฐานที่จะดำเนินการต่อไปตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 ได้หรือไม่ โดยตรวจสอบจากข้อมูลที่ได้รับรายงาน หากข้อมูลไม่มีรายละเอียดเพียงพอจะต้องแสวงหาข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อประกอบการพิจารณา

2. รายงานผลการตรวจสอบเบื้องต้น

- พิจารณว่ามี การกระทำ ความผิดมูลฐานจริง และการกระทำดังกล่าวเป็นเหตุให้ ได้ไปซึ่งเงินหรือทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด ให้จัดทำ รายงานวิเคราะห์สรุปเหตุผลจากข้อมูลที่ได้รับมาเพื่อเสนอความเห็นต่อ เลขาธิการ ป.ป.ง. พิจารณาสั่งการให้นำเสนอคณะกรรมการธุรกรรมเพื่อ พิจารณาให้ทำการตรวจสอบทรัพย์สินหรือ ธุรกรรม
- หากพยานหลักฐานหรือข้อมูลที่ได้รับรวบรวมมาไม่เพียงพอที่จะดำเนินการ กับทรัพย์สินตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 ได้ให้เสนอความเห็นให้ยุติเรื่องไว้ชั่วคราวและเก็บไว้เป็น ฐานข้อมูลเพื่อสืบสวนต่อไป

3. มอบหมายพนักงานเจ้าหน้าที่ (คำสั่งม.)

- คณะกรรมการธุรกรรมพิจารณา
มติให้ตรวจสอบทรัพย์สินของ
บุคคลใด จะมี “คำสั่ง ม.” เพื่อ
มอบหมายพนักงานเจ้าหน้าที่ทำการ
ตรวจสอบทรัพย์สิน

4. ตรวจสอบทรัพย์สินและรวบรวมพยานหลักฐาน

- ตรวจสอบ ท.ร. 14
- ตรวจสอบทรัพย์สินมีทรัพย์สินอะไรบ้าง รายละเอียดเป็นอย่างไร ได้มาอย่างไรและเมื่อใด ซึ่งหน่วยงานหลักที่ต้องขอทราบข้อเท็จจริง เช่น สถาบันการเงินทุกแห่ง สำนักงานที่ดิน สำนักงานขนส่ง สำนักงานทะเบียนพาณิชย์ กรมสรรพากร ฯลฯ
- ตรวจสอบประวัติเกี่ยวกับพฤติการณ์ในการกระทำความผิด โดยจะสอบถามข้อมูลไปยังกองบัญชาการตำรวจปราบปราม ยาเสพติด กองทะเบียนประวัติอาชญากร สำนักงานตำรวจ แห่งชาติ และสำนักงาน ป.ป.ส.

- สอบปากคำผู้เกี่ยวข้อง เช่น ผู้ถูกตรวจสอบ ผู้เกี่ยวข้องใกล้ชิดกับผู้ถูกตรวจสอบ ผู้เป็นเจ้าของร่วมหรือผู้อาจอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินร่วมผู้ซื้อหรือขายทรัพย์สิน เจ้าหน้าที่หรือลูกหนี้ของผู้ถูกตรวจสอบ รวมทั้งเจ้าหน้าที่ผู้ทำการสืบสวนสอบสวน
- การติดตามร่องรอยทางบัญชี เป็นการรวบรวมพยานหลักฐานวิธีการหนึ่ง ซึ่งนอกจากจะพิสูจน์การได้มาของทรัพย์สินนั้น ๆ แล้ว ยังนำไปสู่การค้นหาทรัพย์สินเพิ่มเติมได้อีก ขณะเดียวกันพยานหลักฐานที่ได้มายังสามารถนำไปใช้สนับสนุนในการดำเนินคดีอาญาได้ด้วย เมื่อได้รายการทางบัญชีมาแล้วมิใช่จะต้องติดตามทุกรายการ เพราะบางรายการติดตามไปแล้วก็มีได้หลักฐานเพิ่มเติม นอกจากที่ปรากฏในรายการทางบัญชีอยู่แล้ว เช่น รายการถอนเงิน ดังนั้น พนักงานเจ้าหน้าที่จะต้องคัดเลือกรายการที่ต้องการติดตาม

กระบวนการตรวจสอบ วิเคราะห์และรวบรวมพยานหลักฐาน

สืบสวน สอบสวน และรวบรวมพยานหลักฐาน

- ประกอบไปด้วยขั้นตอนการปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

1. การขอทราบข้อเท็จจริง ข้อมูลต่างๆ และเอกสารหลักฐานไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้แก่

- สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เช่น ขอประวัติการกระทำผิด จากกองทะเบียนประวัติอาชญากร กองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด ขอสำเนาสำนวนการสอบสวนจากตำรวจท้องที่

การสอบสวน

- กรมสอบสวนคดีพิเศษ เช่น สำเนาสำนวนการสอบสวนคดีพิเศษ
- สำนักงาน ป.ป.ช. เช่น สำเนารายงานการไต่สวนข้อเท็จจริง
- สำนักงาน ป.ป.ท. เช่น สำเนารายงานการไต่สวนข้อเท็จจริง
- สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) เช่น สำเนารายงานการตรวจสอบ
- สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) เช่น สำเนารายงาน

- สำนักงาน ป.ป.ส. เช่น ขอข้อมูลประวัติเกี่ยวกับยาเสพติด สำเนาสำนวนการตรวจสอบทรัพย์สิน ข้อมูลการเดินทางเข้า-ออกราชอาณาจักร
- สำนักงานอัยการสูงสุด เช่น ขอสำเนาคำฟ้อง สำเนาสำนวนการสอบสวน
- สำนักงานศาลยุติธรรม เช่น คำเบิกความพยาน โจทก์และจำเลย เอกสารหมาย จ. และ ล. คำพิพากษา คำสั่ง หนังสือรับรองคดีถึงที่สุด สัญญาประกันตัวผู้ต้องหา หรือจำเลยพร้อมเอกสารประกอบ เช่น บัญชีทรัพย์สิน
- กรมราชทัณฑ์ เช่น ขอประวัติการเข้าเยี่ยมผู้ต้องขัง
- กรมสรรพากร เช่น ขอข้อมูลการยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษี
- กรมการขนส่งทางบก เช่น ขอข้อมูลการจดทะเบียนรถ การครอบครอง การเสียภาษี การได้มา
- กรมการปกครอง เช่น ขอข้อมูลทะเบียนราษฎร ทะเบียนอาวุธปืน

- กรมที่ดิน เช่น ขอรื้อถอนการถือครองกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองในที่ดิน
- กรมการประกันภัย เช่น กรมธรรม์ประกันชีวิตหรือประกันภัย
- กรมศุลกากร เช่น การนำสินค้าเข้าหรือส่งออก
- กรมจัดหางาน
- กรมส่งเสริมสหกรณ์ เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับสหกรณ์ออมทรัพย์
- กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ เช่น บัญชีงบดุลของสหกรณ์
- กรมพัฒนาธุรกิจการค้า เช่น หนังสือรับรองนิติบุคคล งบดุล งบกำไร-ขาดทุน ทะเบียนพาณิชย์
- ธนาคารพาณิชย์สถาบันการเงินต่าง ๆ คำขอเปิดบัญชี พร้อมเอกสารประกอบ รายการเคลื่อนไหวทางบัญชี ใบนำฝาก แคชเชียร์เช็ค บัตรเครดิต ตั๋วনিรภัย กองทุนต่าง ๆ สลากออมสิน
- สำนักงานกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ เช่น หุ้น
- ธนาคารแห่งประเทศไทย เช่น พันธบัตร

- กระทบวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เช่น ข้อมูลการค้ามนุษย์
- สำนักข่าวกรอง เช่น การก่อการร้าย
- ทหาร เช่น ขอข้อมูลทางชายแดนประเทศเพื่อนบ้าน
- การบินไทย เช่น ตั๋วโดยสาร บัตรสมาชิก
- บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เช่น ข้อมูลผู้ใช้โทรศัพท์ อินเทอร์เน็ต
- โรงแรม เช่น ข้อมูลการเข้าพักอาศัย การชำระเงิน
- บริษัทห้างร้านเอกชนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สิน

2. การสอบปากคำ ผู้ถูกตรวจสอบทรัพย์สิน หรือผู้ซึ่งเกี่ยวข้อง หรือเคยเกี่ยวข้องสัมพันธ์ ในประเด็นเกี่ยวกับ

2.1 ความผิดมูลฐาน สอบปากคำผู้สืบสวน ผู้จับกุม พนักงานสอบสวน พร้อมขอ
สำเนาเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

2.2 ทรัพย์สิน สอบปากคำพยานบุคคลที่เกี่ยวข้อง เช่น

- ญาติ พี่น้อง เพื่อน
- ลูกจ้าง คนงาน บริวาร และเพื่อนบ้าน
- กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ปลัดอำเภอ เกษตรอำเภอ
- ผู้ขายหรือซื้อทรัพย์สิน ผู้มีชื่อในทรัพย์สิน
- เจ้าหน้าที่สถาบันการเงินต่างๆ
- ผู้ให้บริการต่างๆ เช่น ศูนย์รถยนต์ โทรศัพท์

สอบปากคำในประเด็นเกี่ยวกับ

- ประวัติส่วนตัว ที่อยู่ภูมิลำเนา อายุ อาชีพ การศึกษา ฐานะ ประสพการณ์ การเสียภาษี
- ประวัติการกระทำผิดมูลฐาน ทำมานานแค่ไหน ก็ครั้ง ได้เงินไปเท่าไร ความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับผู้กระทำความผิดคนอื่น และพฤติการณ์การใช้ยาเสพติด
- ประวัติครอบครัว พี่น้องญาติ ความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ ที่อยู่ อายุ อาชีพ การศึกษา ฐานะ

- ประวัติการทำงาน การประกอบอาชีพ งานประจำ งานพิเศษ งานอดิเรก ที่ไหน เมื่อไร กับใคร อย่างไร
- รายได้ เงินเดือน เงินพิเศษ เงินชดเชย เงินโบนัส ผลกำไร ผลประกอบการ
- รายจ่ายส่วนตัว เช่น ค่าอาหาร ค่ารถ ค่าเสื้อผ้า ค่าน้ำมัน ค่าผ่อนสินค้า เครื่องใช้ไฟฟ้า รถยนต์ ค่าเที่ยวค่าพักผ่อน
- รายจ่ายรายวัน เช่น ค่าขนมลูก อาหาร เครื่องดื่ม
- รายจ่ายในครอบครัว เช่น เงินให้พ่อแม่ คู่สมรส ลูก หลาน ค่าน้ำ ค่าไฟ ค่าโทรศัพท์ ค่าอาหาร ค่าผ่อนบ้าน ค่าเช่าบ้าน
- รายจ่ายในการประกอบอาชีพ เช่น ค่าต้นทุนวัตถุดิบ ค่าแรงงาน ค่ารถ ค่าน้ำมัน ค่าบำรุงรักษา
- ค่าใช้จ่ายในการต่อสู้คดี ค่าทนายความ การประกันตัวและหลักทรัพย์
- ทรัพย์สิน เช่น บ้าน ที่ดิน คอนโด รถยนต์ ทองรูปพรรณ เงินฝาก มรดก รายละเอียด การได้มา
- หนี้สิน เช่น หนี้กู้ยืม จำนอง บัตรเครดิต หนี้สินเชื่อต่าง ๆ หรือมีความสามารถในการชำระหนี้สินมากขึ้น

- การได้มาซึ่งทรัพย์สิน สอบผู้นั้นและผู้ที่เกี่ยวข้องโดยละเอียด เช่น
 - อสังหาริมทรัพย์ บ้าน ที่ดิน คอนโดมีเนียม ได้มาอย่างไร เมื่อใด จากใคร ที่ไหน เท่าไร
ชำระเงินกันอย่างไร หลักฐาน
 - ตรวจสอบราคาประเมิน ราคาจริง ราคาที่ข้างเคียง ที่ตั้ง
 - อสังหาริมทรัพย์ รถยนต์/จักรยานยนต์ ได้มาโดยเมื่อไร วิธีใด จากใคร ที่ไหน เท่าไร
ชำระเงินกันอย่างไร
 - รวบรวมหลักฐาน เช่น สมุดคู่มือ ภาษีป้ายวงกลม พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค
จากรถยนต์ กรมธรรม์ประกันภัย การเข้าไฟแนนซ์ ลิขสิทธิ์ การทำสัญญาเช่าซื้อ สัญญาซื้อขาย
และสัญญากู้ยืมเงิน (กรณีการเช่าซื้อนั้นต้อง เป็นการอาศัยสิทธิเรียกร้องที่ผู้เช่าซื้อมีต่อผู้ให้เช่า
ซื้อเมื่อสัญญาเช่าซื้อเลิกกัน)
 - เงินฝากธนาคาร รายการเคลื่อนไหวทางบัญชี คำขอเปิดบัญชี ตัวอย่าง
ลายมือชื่อ ใบนำฝาก ใบถอนเงิน
 - การทำธุรกรรมด้านอื่นโดยผ่านทางธนาคาร เช่น การซื้อแคชเชียร์เช็ค
ทั้งนี้ เพื่อพิสูจน์การได้มาซึ่งทรัพย์สิน

- การติดตามค้นหาทรัพย์สินเพิ่มเติม และการใช้เป็นพยานหลักฐานทั้งคดีแพ่งและคดีอาญา เช่น

- บัตรเอทีเอ็ม คู่มือวิธีการเบิกถอนเงินสด

- บัตรเครดิต คู่มือร่อยการใช้เงิน , ตู้নিরภัย

- สลากออมสิน , พันธบัตรรัฐบาล

- หลักทรัพย์หุ้น , กองทุนรวม , ตราสารหนี้

- ประกันชีวิต เงินเวนคืนกรมธรรม์ เงินค่าสินไหมทดแทน

- เงินสด , อัญมณี , ทองคำแท่ง , ทองรูปพรรณ

- อาวุธปืน

- บัตรประกันสังคม

- การเสียหาย เสียหายหรือไม่ อย่างไร เท่าไร ทั้งภาษีบุคคลธรรมดา ภาษีนิติบุคคล ภาษีมูลค่าเพิ่มภาษีธุรกิจเฉพาะ

3. การเข้าถึงข้อมูลโดยวิธีพิเศษ การดักฟังโทรศัพท์ หรืออุปกรณ์สื่อสารอื่น และการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารทางระบบคอมพิวเตอร์

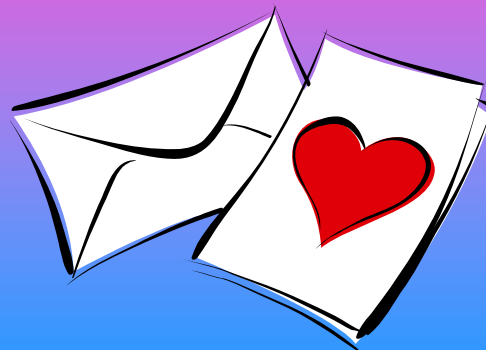
4. การติดตามร่องรอยทางบัญชี ประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้

4.1 คืบหาร่องรอย จากรายการทางบัญชี ซึ่งจะหาได้จากการตรวจค้นสมุดเงินฝาก หรือขอจากธนาคาร

4.2 คัดเลือกรายการที่ต้องการติดตาม เช่น รูปแบบการฝากและถอนเงิน จำนวนเงิน ช่วงเวลา

4.3 การขอสลิปฝากและถอนเงิน

4.4 การขยายผล

สรุปผลการตรวจสอบ

จัดทำรายงานสรุปข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และพยานหลักฐานว่า

1. บุคคลนั้นเป็นผู้กระทำความผิดหรือมีพฤติการณ์เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดมูลฐาน หรือเป็นผู้ซึ่งเกี่ยวข้อง หรือเคยเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับผู้กระทำความผิดมูลฐานหรือความผิดฐานฟอกเงิน
2. การได้ไปซึ่งทรัพย์สิน ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด
3. มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าอาจมีการโอน จำหน่าย ยักย้าย ปกปิดหรือซ่อนเร้นซึ่งทรัพย์สินดังกล่าว ทั้งนี้ เพื่อเสนอตามลำดับชั้นจนเข้าที่ประชุมคณะกรรมการธุรกรรม พร้อมความเห็นให้ยึดและอายัดทรัพย์สินไว้ชั่วคราว พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องไปชี้แจงข้อเท็จจริงประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการธุรกรรม ถ้าเป็นกรณีเร่งด่วน เลขานุการ ปปง. จะมีคำสั่งยึดและอายัดทรัพย์สินไว้ชั่วคราวก่อน และเสนอคณะกรรมการธุรกรรม เพื่อทราบต่อไป

5. ยึดหรืออายัดทรัพย์สินไว้ชั่วคราว

❖ คณะกรรมการธุรกรรมพิจารณาแล้ว และมีมติให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สิน รวมทั้งสิทธิเรียกร้อง ผลประโยชน์ของ เงินและทรัพย์สินและดอกผลไว้ชั่วคราว มีกำหนดไม่เกิน 90 วันนับแต่วันที่ได้รับ มอบทรัพย์สิน หรือวันที่มีคำสั่งเป็นต้น ไป

✿ ออกคำสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สิน เรียกว่า “คำสั่ง ย.”

✿ แจ้งคำสั่งไปยังผู้ที่ถูกยึดหรืออายัดทรัพย์สิน หรือผู้มีส่วนได้เสียในทรัพย์สินนั้น รวมทั้งผู้เกี่ยวข้อง เช่น สถาบันการเงิน สำนักงานที่ดิน สำนักงานขนส่ง และสถานีตำรวจ เป็นต้น

✿ ประเมินราคาทรัพย์สินที่ยึดหรืออายัดไว้ และส่งมอบทรัพย์สิน

ให้กับกองบริหารจัดการทรัพย์สิน สำนักงาน ปปง. รับไปเก็บรักษา

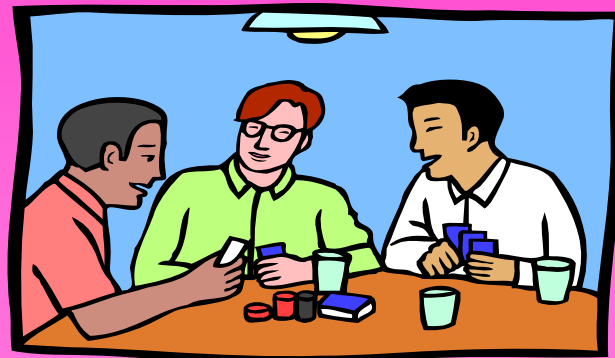
6. การขอเพิกถอนการยึดและอายัดทรัพย์สิน

- ผู้ถูกยึดหรืออายัดทรัพย์สินมีสิทธิจะขอเพิกถอนการยึดหรืออายัดทรัพย์สินโดยยื่นเป็นคำร้องพร้อมแสดงหลักฐานว่าทรัพย์สินนั้นได้มาโดยสุจริตไม่ใช่ทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดหรือได้รับโอนมาโดยสุจริต เสียค่าตอบแทนหรือตามสมควรในทางศีลธรรมอันดี

- พนักงานเจ้าหน้าที่จะตรวจสอบคำขอและหลักฐานที่ถูกต้องครบถ้วนแล้วนำเสนอคำขอพร้อมหลักฐานและความเห็นต่อเลขาธิการ ปปง. เพื่อให้เลขาธิการ ปปง. พิจารณามีความเห็นต่อคณะกรรมการธุรกรรมพิจารณา

- หากคณะกรรมการธุรกรรมพิจารณาแล้วเห็นว่า คำร้องขอเพิกถอนรับฟังไม่ขึ้น ก็จะมีมติไม่ให้ เพิกถอนการยึดหรืออายัด หากเห็นว่า พยานหลักฐานรับฟังได้ก็จะมีมติให้เพิกถอนการ ยึดหรืออายัดทรัพย์สิน ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่จะ จัดทำคำสั่งเพิกถอนการยึดหรืออายัดทรัพย์สิน เรียกว่า “คำสั่ง พ” ให้เลขาธิการ ป.ป.ง. ลงนาม แล้วแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ ผู้ยื่นคำขอ เพิกถอนการยึดหรืออายัดทรัพย์สินมีสิทธิที่จะ เข้าชี้แจงหรือนำบุคคลที่เกี่ยวข้องหรือที่ปรึกษา เข้าร่วมชี้แจงได้

7. สรุปผลการตรวจสอบทรัพย์สิน

❑ เมื่อการตรวจสอบทรัพย์สินเสร็จสิ้นแล้ว ต้องจัดทำบันทึก สรุปรายงานการตรวจสอบทรัพย์สิน เสนอตามลำดับชั้นต่อเลขาธิการ ปปง. เพื่อเข้าที่ประชุมคณะกรรมการธุรกรรม

❑ รายงานการตรวจสอบทรัพย์สินประกอบด้วย

➤ เรื่องเดิมของการตรวจสอบทรัพย์สิน คำสั่ง ม. คำสั่ง ย การแจ้งสิทธิให้ผู้ถูกตรวจสอบทราบข้อเท็จจริง

➤ พยานหลักฐาน พยานบุคคล พยานเอกสารและข้อกฎหมาย ในประเด็นเกี่ยวกับความผิดมูลฐาน ผู้กระทำความผิดหรือมีพฤติการณ์เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดมาก่อน ผู้ซึ่งเกี่ยวข้องหรือเคยเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับผู้กระทำความผิด

➤ มีทรัพย์สินเกี่ยวกับการกระทำความผิดอย่างไร

➤ มีการชี้แจงโต้แย้งคัดค้านและพยานหลักฐานของผู้ถูกตรวจสอบ และคำชี้แจงของผู้ที่เกี่ยวข้องหรือเจ้าของทรัพย์สิน

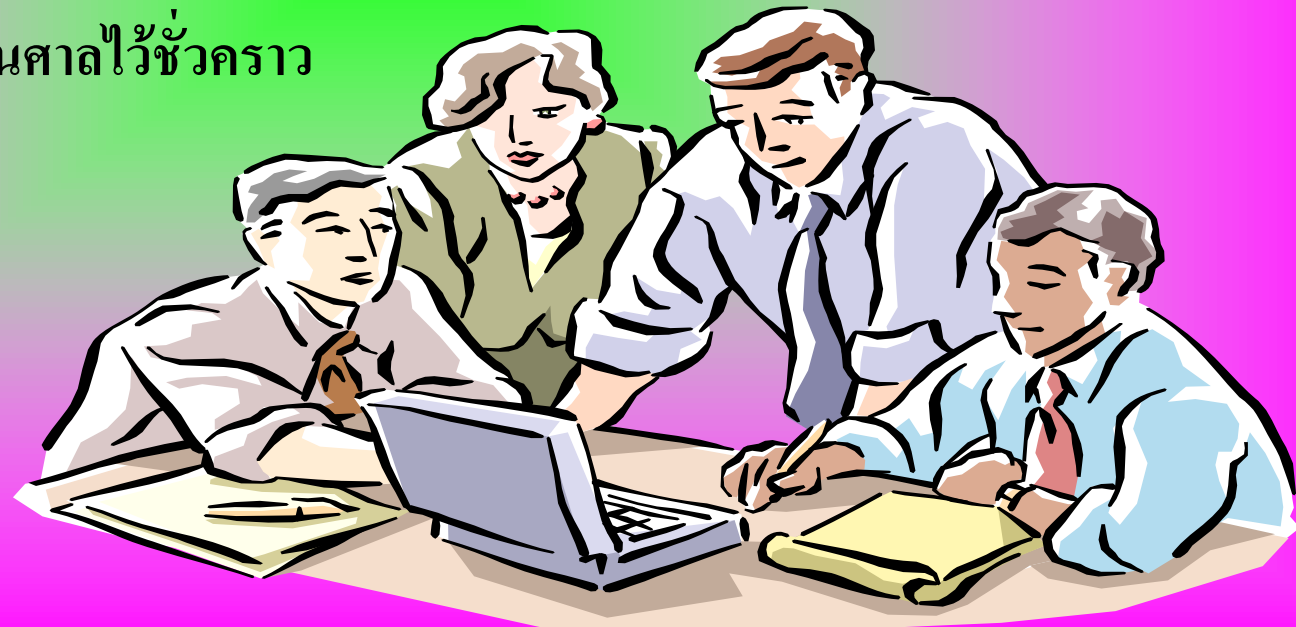
➤ การวิเคราะห์ทรัพย์สิน ข้อสันนิษฐาน ข้อหักล้างข้อกล่าวอ้าง สรุปความเห็นของพนักงานเจ้าหน้าที่

➤ การคุ้มครองสิทธิของผู้เสียหาย กรณีข้อโกงประชาชน

□ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องมีความเห็นว่า จากการรวบรวมพยานต่างๆ ปรากฏหลักฐานเป็นที่เชื่อได้ว่าทรัพย์สินที่ยึดหรืออายัดไว้นั้นเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด เห็นควรส่งเรื่องให้พนักงานอัยการพิจารณายื่นคำร้องขอให้ทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดตกเป็นของแผ่นดิน หรือให้เพิกถอนการยึดหรืออายัดทรัพย์สินบางรายการเนื่องจากไม่ปรากฏหลักฐานเป็นที่เชื่อได้ว่าทรัพย์สินที่ยึดหรืออายัดไว้นั้นเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด

□ คณะกรรมการธุรกรรมพิจารณามีมติให้เลขานุการ ปปง. ส่งเรื่องให้อัยการพิจารณายื่นคำร้องดังกล่าวแล้ว เลขานุการ ปปง. จะมีหนังสือส่งเรื่องพร้อมรายงานการตรวจสอบทรัพย์สินให้พนักงานอัยการพร้อมกับความเห็นขอให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินชั้นศาลไว้ชั่วคราว

แสดงขั้นตอนระหว่างสำนักงาน ปปง. กับพนักงานอัยการ

เลขาธิการ ปปง.

ส่งเรื่องให้พิจารณายื่นคำร้องต่อศาล

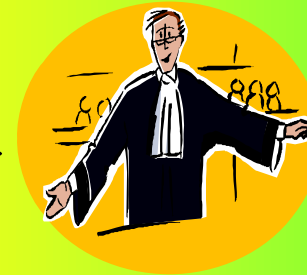

อัยการ

แจ้งให้แก้ไขในข้อที่ไม่สมบูรณ์

ส่งเรื่องเพิ่มเติมตามที่ขอให้แก้ไข

ไม่มีเหตุพอที่จะยื่นขอต่อศาล

คณะกรรมการ ปปง.

ส่งให้วินิจฉัยชี้ขาด
ชี้ขาดไม่ให้ยื่นคำร้อง

ชี้ขาดให้ยื่นคำร้อง

❖ ผลการบังคับใช้กฎหมาย

สรุปผลการดำเนินการกับทรัพย์สิน ตั้งแต่ตุลาคม 2543 – มีนาคม 2553

มูลฐานความผิด	จำนวนคดี	มูลค่าประมาณ
ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด	614	2,693 ล้านบาท
ความผิดเกี่ยวกับเพศ	19	120 ล้านบาท
ความผิดเกี่ยวกับการฉ้อโกงประชาชน	24	118 ล้านบาท
ความผิดเกี่ยวกับการยกยอกหรือฉ้อโกงฯ	10	559 ล้านบาท
ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ทางราชการ	19	264 ล้านบาท
ความผิดเกี่ยวกับการกรรโชก	3	33 ล้านบาท
ความผิดเกี่ยวกับการลักลอบหนีศุลกากร	9	312 ล้านบาท
รวม	698	4,102 ล้านบาท

สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

(สำนักงาน ปปง.)

เลขที่ ๔๒๒ ถนนพญาไท เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ ๑๐๓๓๐

โทร. ๐ ๒๒๑๙ ๓๖๐๐ โทรสาร. ๐ ๒๒๑๙ ๓๖๓๐

www.amlo.go.th

mail@amlo.go.th